

Другий спосіб ще більш ефективний, однак вимагає створення спеціальних розсадників. Це дозволить одержувати розсаду, повністю звільнену не тільки від суничної, але й від стеблової нематоди, а також від суничного кліща й вірусних хвороб.

У цілому комплекс заходів захисту від суничної нематоди включав наступні прийоми:

1) добір здорової, добре розвинутої розсади й вибрачування всіх рослин, що відхиляються від типових для даного сорту;

2) профілактичне знезаражування розсади суніці від суничної нематоди препаратами Аверстім (1 л/га) та Аверком-нова (0,05 л/га);

3) систематичне обстеження насаджень і видалення всіх хворих рослин;

4) ретельне знищенння бур'янів-резерватів суничної нематоди.

5) оптимізація всіх заходів по догляду за рослинами.

УДК 631.86:631.852:631.51.021

Коваленко А.М., кандидат с.-г. наук, с.н.с., провідний науковий співробітник **Коваленко О.А.**, кандидат с.-г. наук, с.н.с., старший науковий співробітник
Інститут зрошуваного землеробства НААН
E-mail: izz.ua@ukr.net

ВПЛИВ ДЕСТРУКТОРІВ НА МІНЕРАЛІЗАЦІЮ РОСЛИННИХ РЕШТОК ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЯК ПОПЕРЕДНИКА СОРГО ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ

Одним із вагомих резервів підвищення родючості ґрунтів є використання на органічні добрива соломи й інших рослинних решток, шляхом подрібнення і загортання їх у ґрунт. З метою покращення їх мінералізації та підвищення родючості ґрунту в останні роки поширилось застосування мікробних деструкторів.

З метою з'ясування їх ефективності ми провели в Інституті зрошуваного землеробства дослідження в стаціонарному двофакторному досліді у сівозмінній ланці: пшениця озима – сорго – ячмінь ярий – соняшник - чорний пар, де вивчались три варіанти обробітку ґрунту та ступінь препаратів – деструкторів: Біодеструктор стерні, Екостерн, Органік-баланс, Біонорм, Деструктор целюлози.

Після збирання врожаю біомаса стебел пшениці озимої за оранки склада 5,24 т/га, за чизельного обробітку – 4,84 т/га і мілкого обробітку – 4,66 т/га. Загальний валовий вміст азоту у соломі, що залишилась після збирання у варіанті з застосуванням оранки становив 26,7 кг/га, за чизельного обробітку на таку ж глибину – 24,7 кг/га і мілкого безполицеевого обробітку – 23,8 кг/га. Вміст вуглецю в соломі був 1964, 1814 і 1747 кг/га відповідно..

Застосування мікробних препаратів деструкторів підвищило ступінь деструкції соломи і

післяживих решток у 2,2–2,6 рази порівняно з контрольним варіантом. Найбільше підвищував ступінь розкладання соломи за 90 днів після її обробки препарат Екостерн – 54,5%, що на 33,3% перевищувало контрольний варіант. Досить ефективно діяв і Органік-баланс, за умов застосування якого розкладалось 50,2% соломи. Найповільніше розкладали солому препарати Деструктор целюлози і Біонорм, які підвищували її деструкцію на 45,9 та 47,9% відповідно.

На процес деструкції соломи істотний вплив мав і спосіб та глибина обробітку ґрунту, що пов’язано з глибиною загортання післяживих решток за якої складувались різні умови зволоження у шарі їх розташування. У середньому по фактору безполицеевий глибокий обробіток зменшував ступінь деструкції на 7,1%, а мілкий обробіток – на 14,0% порівняно з оранкою.

На фоні застосування оранки найвищу врожайність сорго отримано при застосуванні препарату Органік-баланс 4,76 т/га і Екостерн – 4,38 т/га. Переход на глибокий безполицеевий обробіток ґрунту дещо згладив дію деструкторів, але і за цієї системи обробітку ґрунту перевагу мають також препарати Органік-баланс з врожайністю 4,36 т/га і Екостерн - 4,01 т/га.